

[Søren Olesen.]

opholde mig længe ved de forskellige Omraader.

Jeg mener, det er godt, at vi har faaet denne Redegørelse fra Ministeren for hele Byggesituationen, og at der er blevet Lejlighed til denne Debat om Sagen. Det, som Debatten særlig har drejet sig om, er jo Fremskaffelsen af Materialer til Byggeriet, og det er naturligvis ogsaa rigtigt, at det kan hjælpe noget, naar man forbyder andre Byggearbejder. Men det vigtigste maa være at fremskaffe Materialer, saa at der virkelig kan blive nogle, ikke alene til Boligbyggeri, men ogsaa til andet Byggeri, og derfor mener vi fra vor Side, at Bestræbelserne særlig maa rettes imod dette at fremskaffe saa mange Materialer som muligt, dels at faa saa mange som muligt fra Udlandet, dels at faa de hjemlige Materialer frem til Anvendelse og endelig for det tredje at give Plads for Brug af andre Materialer end de sædvanligt anvendte. Med Hensyn til at skaffe Materialer fra Udlandet mener vi, at man her kunde give Indførselen fri for Tømmer og Træ, for selv om det undertiden er vanskeligt at faa det frem, viser det sig dog, at under frie Forhold kan der skaffes noget mere frem, end naar Varen er fordelt eller rationeret. Det viste sig f. Eks. med Kul, at vi kunde nok faa nogle ekstra Kul fra Polen, da vi kunde stille i Udsigt, at vi kunde levere noget andet til Gengæld.

Med Hensyn til de hjemlige Materialer mener vi, at der, hvis man gav Tilladelse til Brug af dem, saadan at der ikke altid skulde søges om dem, kunde komme en Del Materialer frem, som ligger gemt hen i Smaapartier, men som, naar de bliver udnyttet, dog udgør en samlet Masse, der kunde blive til Hjælp for Boligbyggeriet.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om at give Plads for andre Materialer har ogsaa den højtærede Indenrigsminister været inde paa, at vi burde støtte den Udvikling, som gaar i Retning af at opføre Elementhuse og i det hele taget opføre Boliger af andre Materialer end dem, der almindeligt bliver brugt. Det vil vi ogsaa gerne støtte fra vor Side. Det er jo saadan, at den almindelige Mand ude omkring netop paa den Maade kunde faa Mulighed for at skaffe sig selv en Bolig, og derfor mener vi, at der i videst mulig Udstrækning bør gives Adgang til at faa Laan i disse Huse, saavel Kreditforeningslaan som Statslaan, naturligvis under Forudsætning af, at der er Sikkerhed for dem, og at der maaske bliver en kortere Afdrags-tid. Jeg mener, at det hidtil har ligget for

fast paa det Omraade, og derved har man vanskeliggjort Byggeri af den Art. Det er ikke sikkert, at man vedblivende skal bygge Huse, der kan staa i 100 Aar eller længere. Det er muligt, at man om hundrede Aar stiller helt andre Krav til Boligens Konstruktion og Indretning. Det har vist sig, at vi har en Del Bygninger nu, som er forholdsvis stærke, men som er daarligt indrettede og derfor maa saneres, maaske paa et Tidspunkt, hvor de endnu kunde staa længe. Det tyder paa, at der har været anvendt for tung en Byggemaade, og at der har været stillet for store Krav til Styrke og Soliditet i disse Bygninger og til Varigheden af dem.

Den ærede Ordfører for Forespørgerne (Fr. Dalgaard) var inde paa, at det private Byggeri var meget dyrere end det sociale Byggeri. Det kan maaske i nogen Grad gælde, naar der er Tale om Kasernebyggeriet, men det gælder absolut ikke for det mindre Byggeri, hvor der er Tale om at opføre Boliger til eget Brug. Her er den enkelte Bygherre netop interesseret i at bygge saa billigt som muligt og derfor ogsaa i at spare paa Materialerne. Jeg tror derfor, at vi maa passe paa endelig ikke at lægge det private Byggeri Hindringer i Vejen, men at lette det saa meget som muligt.

Den ærede Ordfører var ogsaa misfor-nøjet med, at man ved at undgaa offentlig Støtte kunde blive fri for en Del af de Restriktioner og andre Besværligheder, som er Følgen af, at en Sag skal passere gennem saa mange offentlige Kontorer. Ja, det manglede jo bare, at der fra det offentliges Side skulde lægges den, der søger at klare sig selv, ekstra Hindringer i Vejen. Lad os dog endelig komme bort fra alt dette Formynderi, ogsaa paa Byggeriets Omraade, og give Folk Lov til saa vidt muligt at klare sig selv. Derfor er det ogsaa udmærket, at der ikke skal søges Byggetilladelse for mindre Huse. Men det forekommer mig, at 10 000 Kr.s Grænsen er for lav. I Øjeblikket kan der næsten ikke bygges et Hus, som er skikket til Beboelse, for 10 000 Kr., og hvis Bestemmelsen altsaa skulde hjælpe de mindrebemidlede til at skaffe sig eget Hus, maa vi efter min Mening sætte Grænsen noget højere.

Det ærede Medlem Hr. Aidt var inde paa, at det var ogsaa nødvendigt at skaffe Byggegrunde, og det ærede Medlem talte saa udmærket herom, at jeg er fri for at komme saa meget ind derpaa ved denne Lejlighed; det glæder mig kun, at Dansk Samling ogsaa har faaet Forstaelse af dette vigtige Spørgsmaal. Det er fuldstændig meningsløst, at Jordspekulanter skal sidde